

PAPER DETAILS

TITLE: MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ ÇALGI PERFORMANSI ÖZYETERLİK İNANCI
DÜZEYLERİNİN ÇESİTLİ DEĞİSKENLERE GÖRE İNCELENMESİ

AUTHORS: Demet GIRGIN

PAGES: 613-624

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1481491>

Müzik Öğretmeni Adaylarının Çalgı Performansı Özyeterlik İnancı Düzeylerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi

Demet GİRGIN¹

Geliş Tarihi: 08.06.2016

Kabul Ediliş Tarihi: 02.04.2017

ÖZ

Bu çalışmanın amacı müzik öğretmeni adaylarının çalgı performansı özyeterlik inançları üzerinde cinsiyet, sınıf, mezun olunan lise türü, çalgı çalışma süresi, çalgıyı çalma süresinin etkilerini belirlemektir. Çalışma 527 müzik öğretmeni adayı ile yürütülmüştür. Araştırma tarama modelindedir. Araştırmada veri toplamak amacıyla çalgı performansı özyeterlik inancı ölçeği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda müzik öğretmeni adaylarının çalgı performansı özyeterlik inançları üzerinde cinsiyet, çalgıdaki deneyim süresi ve çalışma süresinin etkili olduğu, sınıf ve mezun olunan lise türünün ise etkili olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Müzik eğitimi, müzik öğretmeni adayı, çalgı performansı, özyeterlik

An Analysis of Pre-service Music Teachers' Levels of Self-efficacy Belief About Their Musical Instrument Performance Considering a Number of Variables

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the effects of gender, high school type, year of study, the amount of time spent on daily practice with the musical instrument, and amount of years spent playing the musical instrument on pre-service music teachers' self-efficacy beliefs about their musical instrument performance. The study was conducted with 527 pre-service music teachers. This is a survey. The study data were collected using the musical instrument performance self-efficacy belief scale. It was found that gender, the amount of experience with the musical instrument and the amount of time spent on daily practice with the musical instrument, and amount of years spent playing the musical instrument affected pre-service teachers' self-efficacy beliefs about their musical instrument performance, while year of study and high school type were not effective on their self-efficacy beliefs.

Keywords: Music education, pre-service music teacher, musical instrument performance, self-efficacy

GİRİŞ

Bandura (1997) özyeterliği “bireyin belli bir performansı gösterebilmek için gerekli etkinlikleri organize edip, başarılı olma kapasitesi hakkındaki kendine ilişkin yargısı” olarak tanımlamaktadır. İlgili literatür incelendiğinde eğitim

¹ Doç. Dr., Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, e-posta: demetergen@hotmail.com

alanında özyeterlikle ilgili bir çok çalışma olduğu görülmektedir. Çalışmalar incelendiğinde özyeterlikle ilgili araştırmaların ölçek geliştirme (Akkoyunlu, Orhan ve Umay 2005; Ekici 2005; Şahin 2008), alana yönelik özyeterlik (Afacan 2008; Aksu 2008; Bıkmaz 2006; Maskan 2010), özyeterliğin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi (Akbaş ve Çelikkaleli 2006; Karaduman ve Emrahoğlu 2011), özyeterliğin farklı yapılarla ilişkisi (Berkant ve Ekici 2007; Demirtaş, Cömert ve Özer 2011; Saracaloğlu, Kumral ve Kanma 2009) gibi başlıklar altında toplanabileceği görülmektedir. Öğretmen eğitiminde özyeterlikle ilgili çalışmaların birçok alanda yer aldığı göze çarpmaktadır. Bilindiği gibi müzik eğitimi de öğretmen yetiştirmenin bir ayağını oluşturmaktadır. Müzik eğitimi ve özyeterlik ile ilgili araştırmalar incelendiğinde araştırmaların daha çok mesleki özyeterlikle (Birer ve Sonsel 2013; Özmenteş, 2011) ilgili olduğu görülmektedir.

Ülkemizde müzik öğretmeni adayları eğitim fakülteleri bünyesinde yetiştirilmektedir. Müzik öğretmeni adayları programları gereği birçok alan ve alandışı dersin eğitimini almaktadırlar. Öğretmen adaylarının programlarında yer alan alan derslerinden biriside çalgı eğitimidir. Çalgı eğitimi müzik öğretmeni yetiştiren kurumların müfredat programlarında etkili bir şekilde yer almaktadır. Çalgı eğitiminin, müzik öğretmenliği alan dersleri içinde; öğretmen adaylarının gelecekte müzik derslerini verimli bir şekilde işleyebilmelerini, bu sayede meslek yaşamlarında doyuma ulaşmalarını ayrıca çalgısında iyi yetişmiş müzik öğretmeni adaylarının, çalgı eğitimine özendirici bir etki oluşturarak sanatla ilgilenen bireylerin artmasına öncülük etmelerini sağlayacak olması gibi nedenlerle oldukça önemli olduğu söylenebilir. Ancak bilindiği gibi çalgı eğitimi oldukça zorlu bir süreçtir. Sahip olduğu özellikler nedeniyle çalgı eğitimi oldukça fazla pratik yapmayı gerektirmektedir. Öğrencilerin bu rutinleşmiş egzersizleri ve çalışmaları yapabilmek için güçlü bir motivasyona ihtiyaçları vardır. Yüksek bir çalgı performansı özyeterlik inancı, öğretmen adaylarının motive olmalarını sağlayarak çalgılarını daha çok çalışmalarını sağlayabilir (Schunk1995). Bu durum çalgı eğitiminin barındırdığı özellikler nedeniyle, diğer müzik eğitimi alanlarına da yansiyarak, öğretmen adaylarının müzik eğitiminin diğer alanlarındaki özyeterlik inançlarının gelişimini de destekleyebilir. Böyle bir etkileşim sonucu oluşabilecek bütünsel anlamda yüksek bir özyeterlik inancı, öğretmen adaylarının mesleki entelektüel gelişimlerinin en üst düzeyde olmasını sağlayabilir. Öğretmen adaylarının, mesleki yaşamlarında özyeterliğin etkisine gelindiğinde ise, ilgili alanyazında özyeterlik duygusu yüksek olan öğretmenlerin öğrencilerinin özyeterlik inançlarını, motivasyonlarını ve başarılarını olumlu yönde etkilediği görülmektedir (Anderson, Greene & Loewen 1988; Ashton & Webb 1986). Yine özyeterlik duygusu yüksek olan öğretmenlerin daha etkili olduğu ve daha yüksek mesleki doyuma sahip oldukları görülmektedir (Barnes 1999; Betoret 2009; Caprara, Barbaranelli, Steca & Malone 2006; Khan, Fleva & Qazi 2015; Skaalvik & Skaalvik, 2010).

Bu görüşler ışığında araştırmacı tarafından müzik öğretmeni adaylarının çalgı performansı özyeterlik inançlarını etkileyen nedenlerin belirlenmesinin önemli

olduğu düşünülmüştür. Söz edilen nedenlerle bu çalışmada cinsiyet, sınıf, mezun olunan lise, çalgı çalışma süresi ve çalgıdaki deneyim süresinin müzik öğretmeni adaylarının çalgı performansı özyeterlik inancı üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır.

YÖNTEM

Çalışma Grubu

Bu araştırma 2014-2015 öğretim yılında Uludağ Üniversitesi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Adnan Menderes Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Trakya Üniversitesi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarında 1., 2., 3., 4. sınıflarda eğitim gören 527 müzik öğretmeni adayı ile gerçekleştirilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Çalgı Performansı Özyeterlik İnancı Ölçeği

Araştırmada müzik öğretmeni adaylarının çalgı performansı özyeterlik inancı düzeylerini ölçmek amacıyla Girgin (2015) tarafından geliştirilmiş olan “Çalgı Performansı Özyeterlik İnancı Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçeğin bütünü için Cronbach Alpha değeri .72’dir. Ölçeğin alt boyutlarının Cronbach Alpha değerleri ise sırasıyla; “kendini yeterli görme” .74, “kendini yetersiz görme” .76, “psikolojik göstergeler” .61’ dir. Beşli likert tipinde hazırlanmış olan ölçekte, 1= “hiç katılmıyorum”, 5= “tamamen katılıyorum” olarak belirlenmiştir. Ölçek 20 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin tamamından en yüksek 100, en düşük 20 puan alınabilmektedir. Ölçekte ters puanlanan maddelerde bulunmaktadır. Ölçeğin tamamından alınacak yüksek puan müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgılarına yönelik çalgı performansı özyeterlik inançlarının yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir. Bu araştırmada ölçeğin güvenirliği .86 olarak bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Araştırmada verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla Kolmogorow-Smirnov testi kullanılmıştır. Normal dağılım gösteren verilerde ANOVA ve t testi, normal dağılım göstermeyen verilerde Kruskal-Wallis ve Mann Whitney U testi kullanılmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın amacına ilişkin bulgular sunulmuştur.

Tablo 1. Müzik Öğretmeni Adaylarının Çalgı Performansı Özyeterlik İnançlarının Demografik Özelliklere Göre Farklılaşma Durumları

Demografik Özellikler	n	Kendini Yeterli Görme	Kendini Yetersiz Görme	Psikolojik Göstergeler	Genel
Sınıf		Ort.Sıra(Med)	Ort.Sıra(Med)	Ort.Sıra(Med)	Ort±SS
1	125	257,950(3,000)	283,030(3,400)	290,720(3,000)	3,132 ± 0,597
2	143	260,410(3,100)	259,410(3,200)	254,520(2,800)	3,056 ± 0,629
3	124	263,850(3,100)	252,230(3,400)	256,500(2,900)	3,059 ± 0,638
4	135	273,540(3,100)	262,060(3,200)	256,190(2,800)	3,100 ± 0,615
χ^2_{kw}		0,808	2,859	5,097	
F					0,449
P		0,848	0,414	0,165	0,718
Çalgıdaki Deneyim Süresi		Ort.Sıra(Med)	Ort.Sıra(Med)	Ort.Sıra(Med)	Ort±SS
0-2 yıl	85	215,410(2,800)	246,110(3,200)	257,230(3,000)	2,932 ± 0,589
3-5 yıl	199	256,500(3,100)	242,670(3,200)	242,780(2,800)	3,012 ± 0,548
6-8 yıl	194	277,460(3,200)	275,440(3,400)	268,790(3,000)	3,138 ± 0,673
9 yıl ve üzeri	49	325,460(3,300)	336,360(3,800)	342,930(3,400)	3,448 ± 0,564
χ^2_{kw}		18,668	17,322	17,513	
F					9,151
P		0,000	0,001	0,001	0,000
MWU/post hoc		2>1, 3>1, 4>1, 4>2 (p<0.05)	4>1, 3>2, 4>2, 4>3 (p<0.05)	4>1, 4>2, 4>3 (p<0.05)	3>1, 4>1, 3>2, 4>2, 4>3 (p<0.05)
Çalışma Süresi		Ort.Sıra(Med)	Ort.Sıra(Med)	Ort.Sıra(Med)	Ort±SS
1 saatten az	171	209,720(2,900)	219,380(3,200)	231,080(2,800)	209,070(2,950)
1-2 saat	291	280,620(3,200)	271,400(3,400)	272,310(3,000)	279,200(3,150)
3-4 saat	65	332,420(3,500)	348,280(3,800)	313,390(3,200)	340,450(3,350)
χ^2_{kw}		38,379	35,464	15,813	41,577
F					
P		0,000	0,000	0,000	0,000
MWU		2>1, 3>1, 3>2 (p<0.05)	2>1, 3>1, 3>2 (p<0.05)	2>1, 3>1, 3>2 (p<0.05)	2>1, 3>1, 3>2 (p<0.05)
Cinsiyet		Ort.Sıra(Med)	Ort.Sıra(Med)	Ort.Sıra(Med)	Ort±SS
Kadın	326	257,600(3,100)	249,650(3,200)	238,630(2,800)	246,740(3,050)
Erkek	201	274,380(3,100)	287,280(3,400)	305,140(3,200)	292,000(3,150)
t					
MWU/Z=		30676,000/-1,230	28084,500/-2,762	24493,000/-4,888	27136,000/-3,315
P		0,219	0,006	0,000	0,001
Lise		Ort.Sıra(Med)	Ort.Sıra(Med)	Ort.Sıra(Med)	Ort±SS
Alan	405	3,098 ± 0,811	263,860(3,400)	259,950(3,000)	266,100(3,150)
Diğer	122	2,998 ± 0,824	264,450(3,400)	277,430(3,000)	257,040(3,050)
t		1,189			
MWU/Z=			24649,500/-0,038	23066,500/-1,115	23856,000/-0,576
P		0,235	0,970	0,265	0,565

Tablo 1’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının çalgı performansı özyeterlik inançları genel puanları ve alt boyutları ile sınıf değişkeni arasında anlamlı fark bulunmamıştır ($p>0.05$). Öğretmen adaylarının çalgı performansı özyeterlik inançları genel puanları ve alt boyutları ile çalma süresi arasında anlamlı fark bulunmuştur ($p<0.05$). Çalgı performansı özyeterlik inancı ölçeğinin tüm alt boyutları ve genel ortalamasında öğretmen adaylarının çalgıdaki deneyim süresi arttıkça çalgı performansı özyeterlik inançlarının arttığı görülmektedir. Öğretmen adaylarının çalgı performansı özyeterlik inançları genel puanları ve alt boyutları ile çalışma süresi arasında anlamlı fark bulunmuştur ($p<0.05$). Çalgı performansı özyeterlik inancı ölçeğinin tüm alt boyutları ve genel ortalamasında öğretmen adaylarının çalışma süresi arttıkça çalgı performansı özyeterlik inançlarının arttığı görülmektedir. Öğretmen adaylarının çalgı performansı özyeterlik inançları ile cinsiyet arasındaki ilişki incelendiğinde, öğretmen adaylarının çalgı performansı özyeterlik inancı genel ortalamaları ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Kadın müzik öğretmeni adayların çalgı performansı özyeterlik inancı genel ortalamaları, erkek müzik öğretmeni adaylarından düşük bulunmuştur. Cinsiyet ile çalgı performansı özyeterlik inancının kendini yeterli görme boyutu arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p<0.05$). Cinsiyet ile çalgı performansı özyeterlik inancı ölçeğinin kendini yetersiz görme boyutunda anlamlı fark bulunmuştur ($p<0.05$). Kadın müzik öğretmeni adayların çalgı performansı özyeterlik inancı ölçeğinin kendini yetersiz görme boyutunda, erkek müzik öğretmeni adaylarına göre daha düşük bir ortalamaya sahip oldukları görülmektedir. Cinsiyet ile çalgı performansı özyeterlik inancı ölçeğinin psikolojik göstergeler boyutunda anlamlı fark bulunmuştur ($p<0.05$). Kadın müzik öğretmeni adayların çalgı performansı özyeterlik inancı ölçeğinin psikolojik göstergeler boyutunda erkek müzik öğretmeni adaylarına göre daha düşük bir ortalamaya sahip oldukları görülmektedir. Öğretmen adaylarının çalgı performansı özyeterlik inançları genel puanları ve alt boyutları ile lise değişkeni arasında anlamlı fark bulunmamıştır ($p<0.05$).

TARTIŞMA ve SONUÇ

Araştırma sonuçlarından biri öğretmen adaylarının çalgı performansı özyeterlik inançları ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığıdır. Literatürde ulaşılabildiği kadarıyla benzer bir çalışma bulunmamakla birlikte özyeterlik ve sınıf düzeyi arasındaki ilişkileri inceleyen araştırmalar incelendiğinde çalışmaların araştırmanın bu sonucu ile örtüşmediği görülmektedir. Durdukoca (2010) sınıf öğretmeni adaylarının akademik özyeterlik algılarını çeşitli değişkenler açısından incelendiği çalışmasında sınıf düzeyi ile akademik

özyeterlik arasında anlamlı fark bulmuştur. Yaman, Koray ve Altınçekiç(2004) fen bilgisi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin özyeterlik düzeylerinin çeşitli değişkenlerle ilişkisini inceledikleri çalışmalarında sınıf düzeyi arttıkça özyeterlik inançlarında arttığı sonucuna ulaşmışlardır. Ancak görüldüğü gibi bu araştırmalar alan derslerine yönelik araştırmalar değildir. Araştırmanın bu sonucu öğretmen adaylarının kpss sınavına hazırlanmaları nedeniyle çalışmalarını ağırlıklı olarak kpss'ye yönelik olarak yapmalarından yine bu nedenle daha çok formasyon derslerine ağırlık vermelerinden kaynaklanıyor olabilir. Alan derslerine yeterince zaman ayıramamaları özyeterlik duygularının artmasına engel oluyor olabilir. Bu sonuç ışığında araştırmacılarca öğretmen adaylarının daha çok alan derslerine mi yoksa kpss sınavına yönelik derslerine mi çalışmaya yöneldikleri araştırılabilir. Öğretmen adaylarının çalışma eğilimlerinin (alan dersleri ya da formasyon dersleri) mesleki yaşamlarındaki etkileri araştırılabilir. Araştırmanın bir diğer sonucu öğretmen adaylarının çalgı performansı özyeterlik inançları ile çalgıdaki deneyim süresi arasında anlamlı fark olduğudur. Öğretmen adaylarının çalgıdaki deneyim süresi arttıkça çalgı performansı özyeterlik inançlarının arttığı görülmektedir. İlgili alanyazın incelendiğinde benzer çalışmaya rastlanmamakla birlikte müzikte özyeterlik ve çalgı deneyim süresi arasındaki ilişkiyi ortaya koyan Özmenteş (2014)'in lise ve üniversite düzeyinde mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin müzik yeteneğine ilişkin özyeterlikleri ile ilgili çalışmasında, öğrencilerin çalgıdaki deneyim süresi ile müzik yeteneğine ilişkin özyeterlikleri arasında anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Özmenteş (2014) in çalışması araştırmanın bu sonucu ile örtüşmemektedir. Araştırmanın bu sonucu ışığında müzik öğretmeni adaylarının çalgıdaki deneyim süresinin çalgı performansı özyeterlik inançlarını artıran faktörlerden birisi olduğu söylenebilir. Araştırmanın bir diğer sonucu öğretmen adaylarının çalgı performansı özyeterlik inançları genel puanları ve alt boyutları ile çalışma süresi arasında anlamlı fark olduğudur. Öğretmen adaylarının çalışma süresi arttıkça çalgı performansı özyeterlik inançlarının arttığı görülmektedir. Yine literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Özmenteş (2014) mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin müzik yeteneğine ilişkin özyeterlikleri ile ilgili yaptığı çalışmasında öğrencilerin çalgı çalışma süreleri ile müzik yeteneğine ilişkin özyeterlikleri arasında anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Özmenteş (2014) in çalışması araştırmanın bu sonucu ile örtüşmemektedir. Araştırmanın bu sonucu çalgı performansı özyeterlik inancı üzerinde etkili olan faktörlerden birinde çalgı çalışma süresi olduğunu göstermektedir. Yine araştırma bulgularına göre öğretmen adaylarının çalgı performansı özyeterlik inancı genel ortalamaları ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Kadın müzik öğretmeni adayların çalgı performansı özyeterlik inancı genel ortalamaları, erkek müzik öğretmeni adaylarından düşük bulunmuştur. Cinsiyet

ile çalgı performansı özyeterlik inancının kendini yeterli görme boyutu arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Cinsiyet ile çalgı performansı özyeterlik inancı ölçeğinin kendini yetersiz görme boyutunda anlamlı fark bulunmuştur. Kadın müzik öğretmeni adayların çalgı performansı özyeterlik inancı ölçeğinin kendini yetersiz görme boyutunda, erkek müzik öğretmeni adaylarına göre daha düşük bir ortalamaya sahip oldukları görülmektedir. Cinsiyet ile çalgı performansı özyeterlik inancı ölçeğinin psikolojik göstergeler boyutunda anlamlı fark bulunmuştur. Kadın müzik öğretmeni adayların çalgı performansı özyeterlik inancı ölçeğinin psikolojik göstergeler boyutunda erkek müzik öğretmeni adaylarına göre daha düşük bir ortalamaya sahip oldukları görülmektedir. Literatürde özyeterlik ve cinsiyet arasındaki ilişkiyi ortaya koyan birçok araştırma bulgusu vardır. Cinsiyetle özyeterlik arasındaki ilişkiyi ortaya koyan araştırmalar incelendiğinde bir tutarsızlık olduğu görülmektedir. Sosyal Bilişsel kuram'da güdüsel nitelikler cinsiyetle ilişkilendirilmemiştir (Bussey ve Bandura, 1999). Akbaş ve Çelikkaleli (2006) sınıf öğretmeni adaylarının fen öğretimi özyeterlik inançlarının cinsiyet, öğrenim türü ve üniversitelerine göre incelenmesi başlıklı çalışmalarında sınıf öğretmeni adaylarının cinsiyetleriyle fen öğretimi özyeterlik inançları arasında anlamlı farklılık bulamamışlardır. Akkoyunlu ve Orhan (2003) bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi (böte) bölümü öğrencilerinin bilgisayar kullanma özyeterlik inancı ile demografik özellikleri arasındaki ilişkiyi araştırdıkları çalışmalarında öğrencilerin cinsiyetleri ile özyeterlik inançları arasında anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Literatürde cinsiyetle özyeterlik arasında anlamlı fark olduğunu gösteren araştırmalarda yer almaktadır (Nielsen 2004; Chen, Gully & Eden, 2004) Aslında tüm bu tutarsız bulgular Sosyal Bilişsel Kuram'da güdüsel niteliklerin cinsiyetle ilişkilendirilememiş olmasını destekler niteliktedir. Öğretmen adaylarının çalgı performansı özyeterlik inançları genel puanları ve alt boyutları ile mezun olunan lise değişkeni arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Literatürde farklı alanlarda yapılan çalışmalarda özyeterlik ve mezun olunan lise arasında da farklı sonuçlar olduğu görülmektedir. Kimi çalışmalarda mezun olunan lisenin özyeterlik inancı üzerinde etkili olmadığı görülürken (Kahyaoğlu ve Yangın 2007; Yenilmez ve Kakmacı 2008; Yılmaz, Gerçek, Köseoğlu ve Soran 2006;) kimi araştırmalarda mezun olunan lisenin özyeterlik inancı üzerinde etkili olduğu görülmektedir (Aylar ve Aksin 2011; Terzi ve Mirasyedioğlu 2009). Aynı durum müzikle ilgili araştırmalarda da mevcuttur. Kimi araştırmalarda mezun olunan lise ile özyeterlik arasında anlamlı ilişki varken (Şeker, 2014) kimi araştırmalarda (Milli, 2015) durumun tersi yönde olduğu görülmektedir. Söz edilen durum araştırmaların farklı alanlarda yapılmış olmasından kaynaklanıyor olabilir. Aynı alanlarda yapılan çalışmaların artması söz edilen durumların açıklığa kavuşturulmasını sağlayabilir.

KAYNAKLAR

- Anderson, R. N., Greene, M. L. & Loewen, P. S. (1988). Relationships Among Teachers' And Students' Thinking Skills, Sense Of Efficacy And Student Achievement. *Alberta Journal of Educational Research*, 34 (2), 148-165.
- Ashton, P. T. & Webb, R. B. (1986). Teachers' Sense Of Efficacy, Classroom Behavior And Student Achievement. *Teachers' Sense Of Efficacy And Student Achievement*, 125-144.
- Afacan, Ş. (2008). Müzik Öğretimi Öz Yeterlilik Ölçeği. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9.(1), 1-11.
- Akbaş, A., ve Çelikkaleli, Ö. (2006). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Fen Öğretimi Özyeterlilik İnançlarının Cinsiyet, Öğrenim Türü Ve Üniversitelerine Göre İncelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 98-110.
- Akkoyunlu, B., Orhan, F., ve Umay, A. (2005). Bilgisayar Öğretmenleri İçin "Bilgisayar Öğretmenliği Öz Yeterlilik Ölçeği" Geliştirme Çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(29), 1-8.
- Akkoyunlu, B. ve Orhan, F. (2003). Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi (BÖTE) Bölümü Öğrencilerinin Bilgisayar Kullanma Öz Yeterlilik İnancı ile Demografik Özellikleri Arasındaki İlişki. *TOJET: The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 2(3), 86-93.
- Aksu, H. H. (2008). Öğretmen Adaylarının Matematik Öğretimine Yönelik Öz-Yeterlilik İnançları. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 161-170.
- Aylar, F. ve Aksin, A. (2011). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öz-yeterlilik inanç düzeyleri ve problem çözme becerileri üzerine bir araştırma (Amasya Örneği). *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(3), 299-313.
- Bandura, A. (1986). *Social Foundations Of Thought And Action: A Social Cognitive Theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Bandura, A. (1977). Self-Efficacy: Toward A Unifying Theory Of Behaviour Change. *Psychological Review*, 84, 191-215.
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy; The exercise of control*. New York: Freeman.
- Barnes, G. L. V. (1998). *A Comparison Of Self-Efficacy And Teaching Effectiveness In Preservice String Teachers* (Unpublished Ph.D. dissertation). Ohio State University, USA.
- Berkant, G. H. ve Ekici, G. (2007). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Fen Öğretiminde Öğretmen Öz Yeterlilik İnanç Düzeyleri İle Zeka Türleri Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(1), 113-132.
- Betoret, F. D. (2009). Self-Efficacy, School Resources, Job Stressors And Burnout Among Spanish Primary And Secondary School Teachers: A Structural Equation Approach. *Educational Psychology*, 23, 45-68.
- Caprara, G. V., Barbaranelli, C., Steca, P. & Malone, P. S. (2006). Teachers' Self-Efficacy Beliefs As Determinants Of Job Satisfaction And Students' Academic Achievement: A Study At The School Level. *Journal Of School Psychology*, 44 (6), 473-490.
- Bıkmaz, F. (2006). Fen Öğretiminde Öz-Yeterlilik İnançları ve Etkili Fen Dersine İlişkin Görüşler. *Eurasian Journal of Educational Research (EJER)*, (25).
- Birer, A. R. H. ve Sonsel, Ö. B. (2013). Müzik Öğretmeni Adaylarının Mesleki Öz-Yeterlilik Durumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi: Selçuk

- Üniversitesi Örneği. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 8 (4), 389-398.
- Bussey, K. & Bandura, A. (1999). Social Cognitive Theory of Gender Development And Differentiation. *Psychological Review*, 106(4), 676-713.
- Chen, G., Gully, S. M. ve Eden, D. (2004). General Self-Efficacy And Self-Esteem: Toward Theoretical And Empirical Distinction Between Correlated Self-Evaluations. *Journal Of Organizational Behavior*, 25(3), 375-395.
- Demirtaş, H., Cömert, M. ve Özer, N. (2011). Öğretmen Adaylarının Özyeterlik İnançları ve Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları. *Eğitim ve Bilim*, 36(159), 96-111.
- Durdukoca, Ş. F. (2010). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Akademik Özyeterlik Algılarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10 (1), 69-77.
- Ekici, G. (2005). Biyoloji Öz-Yeterlik Ölçeğinin Geçerlik Ve Güvenirliği. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29, 85-94.
- Girgin, D. (2015). Çalgı Performansı Özyeterlik İnancı Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Analizi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38, 107-114.
- Kahyaoğlu, M. ve Yangın, S. (2007). İlköğretim Öğretmen Adaylarının Mesleki Özyeterliklerine İlişkin Görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 15(1), 73-84.
- Karaduman, B. ve Emrahoğlu, N. (2011). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Bazı Değişkenler Açısından Fen Öğretimi Öz-Yeterlik Gnanç Düzeylerinin ve Sonuç Beklentilerinin İncelenmesi Üzerine Bir Araştırma. *Türk Fen Eğitimi Dergisi*, 8(3), 69-79.
- Khan, A., Fleva, E. & Qazi, T. (2015). The Role of Self-esteem and General Self-efficacy in Teachers' Efficacy in Primary Schools. *Psychology*, 6 (1), 117-125.
- Maskan, A. (2010). Fizik ve Matematik Öğretmen Adaylarının Fiziğe Karşı Öz-Yeterlik İnançlarının Değerlendirilmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(1), 31-42.
- Milli, S.M. (2015). Müzik Öğretmeni Adaylarının Genel Özyeterlik ve Müzik Yeteneğine Yönelik Özyeterlik Algılarının İncelenmesi. *International Journal of Social Science*, 41, 417-431.
- Nielsen, S. G. (2004). Strategies And Self-Efficacy Beliefs İn Instrumental And Vocal Individual Practice: A Study Of Students İn Higher Music Education. *Psychology of Music*, 32(4), 418-431.
- Özmenteş, S. (2011). Müzik Öğretimine Yönelik Özyeterlik Ölçeğinin Geliştirilmesi. 2. Conference on New Trends of Education and Their Implications. Antalya.
- Özmenteş, G. (2014). Mesleki Müzik Eğitimi Alan Öğrencilerin Müzik Özyeterlikleri, Benlik Saygıları Ve Bireysel Özellikleri Arasındaki İlişkiler. *Eğitim ve Bilim*, 39(171), 138-152.
- Sahin, İ. (2008). Eğitsel İnternet Kullanım Özyeterliği İnançları Ölçeğinin Geçerliği ve Güvenirliği. *Selcuk University Social Sciences Institute Journal*, 21, 461-471.
- Saracaloğlu, A. S., Kumral, O. ve Kanma, A. (2009). Ortaöğretim Sosyal Alanlar Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Yeterlikleri, Kaygıları ve Akademik Güdülenme Düzeyler, *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 38-54.
- Skaalvik, E. M. & Skaalvik, S. (2010). Teacher Self-Efficacy And Teacher Burnout: A Study Of Relations. *Teaching and Teacher Education*, 26 (4), 1059-1069.
- Şeker, S. S. (2014). The Examination of The Relationship Between The Level of Preservice Music Teachers Academic Self-Efficacy And Attitudes Towards Instrumental Practise. *Fine Arts*, 9(3), 135-149.

- Terzi, M. ve Mirasyedioğlu, Ş. (2009). İlköğretim matematik öğretmen adaylarının matematiğe yönelik özyeterlik algılarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *TÜBAV Bilim Dergisi*, 2(2), 257-265.
- Yaman, S., Cansüğü Koray, Ö ve Altunçekiç, A. (2004). "Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Öz-Yeterlik İnanç Düzeylerinin İncelenmesi Üzerine Bir Araştırma." *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi* 2 (3) , 355-366.
- Yenilmez, K. Ve Kakmacı, Ö. (2008). İlköğretim Matematik Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Öz Yeterlilik İnanç Düzeyleri. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), 1-22.
- Yılmaz, M., Gerçek, C., Köseoğlu, P. ve Soran, H. (2006). Hacettepe Üniversitesi Biyoloji Öğretmen Adaylarının Bilgisayarla İlgili Öz-Yeterlik İnançlarının İncelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 278-287.

SUMMARY

In Turkey, pre-service teachers are taught a number of courses both in and outside their major as required by their program. One of the courses included in the subject area of pre-service teachers is musical instrument training. Musical instrument training is included in the curricula of the institutions that train music teachers. Musical instrument training has a very important place in all subject area courses of music teaching program since it will help pre-service teachers to teach effectively in the future and have professional satisfaction. Moreover, pre-service music teachers who learned their musical instrument well will promote musical instrument training and lead more individuals to get interested in art. Musical instrument training is known to be very challenging. Due to its unique characteristics, musical instrument training requires doing a lot of practice. Students need strong motivation to perform routine exercises and practice. A strong self-efficacy belief about musical instrument performance may help pre-service teachers to get motivated and practice their musical instruments more (Schunk 1995). Due to the characteristics of musical instrument training, this may be reflected in other areas of music education and support the improvement of pre-service teachers' self-efficacy beliefs about them. The self-efficacy belief created by this type of interaction is strong in holistic terms and will probably help pre-service music teachers to optimize their pre-professional and intellectual development. An examination of the effect of self-efficacy belief on pre-service teachers' professional lives based on the relevant literature indicated that teachers with a strong self-efficacy belief have a positive effect on their students' self-efficacy beliefs, motivation and achievement (Anderson, Greene & Loewen 1988; Ashton & Webb 1986). Teachers with strong self-efficacy beliefs are also more effective and have more professional satisfaction (Barnes, 1999; Betoret, 2009; Caprara, Barbaranelli, Steca & Malone 2006; Khan, Fleva & Qazi 2015; Skaalvik & Skaalvik 2010). For these reasons, the researcher believes that it is important to determine the factors that affect self-efficacy beliefs about their musical instrument performance. This study attempted to determine whether gender, year of study, high school type, the amount of time spent on daily practice with the musical instrument, and amount of years spent playing the musical instrument had a significant effect on pre-service teachers' self-efficacy beliefs about their musical instrument performance

This study was conducted with 527 pre-service music teachers in their first, second, third or fourth years in education faculties of Uludağ University, Abant İzzet Baysal University, Adnan Menderes University, Balıkesir University, Mehmet Akif Ersoy University, Muğla Sıtkı Koçman University, Ondokuz Mayıs University, Trakya University and Yüzüncü Yıl University in the 2014-2015 academic year.

The study used the Kolmogorow-Smirnov test to determine whether the study data had a normal distribution. The data with a normal distribution were analyzed using ANOVA and t test, and the data with an abnormal distribution were analyzed using the Kruskal-Wallis and Mann-Whitney U tests.

There was no significant difference between pre-service teachers' total and sub-dimension scores on the musical instrument performance self-efficacy belief scale and the year of study variable ($p>0.05$). There was a significant difference between pre-service teachers' total and sub-dimension scores on the musical instrument performance self-efficacy belief scale and the amount of years spent playing the instrument ($p<0.05$). The pre-service teachers' total and sub-dimension means on the self-efficacy belief scale indicated that their self-efficacy belief levels about their musical instrument performance increased in direct proportion with their amount of experience with their instruments. There was a significant difference between the pre-service teachers' total and sub-dimension scores on the musical instrument performance self-efficacy belief scale and the amount of time spent on daily practice with the instrument ($p<0.05$). The re-service teachers' total and sub-dimension means on the self-efficacy belief scale indicated that their self-efficacy belief levels about musical instrument performance increased in direct proportion with the amount of time spent on daily practice with the instrument. An analysis of the correlation between pre-service teachers' self-efficacy beliefs about their musical instrument performance and gender showed that there was a significant difference between their overall mean scores on the musical instrument performance self-efficacy belief scale and gender ($p<0.05$). The female pre-service teachers' overall mean scores on the musical instrument performance self-efficacy belief scale were lower than those of the male pre-service teachers. There was no significant difference between gender and the dimension of "self-efficacy" in the musical instrument performance self-efficacy scale ($p<0.05$). There was a significant difference between gender and the dimension of "self-inefficacy" in the musical instrument performance self-efficacy scale ($p<0.05$). Female pre-service teachers obtained lower mean scores on the dimension of self-inefficacy in the musical instrument performance self-efficacy belief scale than the male pre-service teachers. There was a significant difference between gender and the dimension of psychological indicators in the musical instrument performance self-efficacy belief scale ($p<0.05$). Female pre-service teachers obtained lower mean scores on the dimension of psychological indicators in the musical instrument performance self-efficacy belief scale than the male pre-service teachers. There was no significant difference between pre-service teachers' total and sub-dimension scores on musical instrument performance self-efficacy belief scale and the high school type variable ($p<0.05$).

The study concluded that gender, the amount of time spent on daily practice with the musical instrument and amount of years spent playing the musical instrument affected pre-service teachers' self-efficacy beliefs about their musical instrument performance, while year of study and high school type did not.